

TÜRKİYE'DE YAŞAYAN MÜHENDİSLER ARAŞTIRMASI 2025

70. YIL

tmmob
makina mühendisleri odası

MMO İstanbul Şubesi yürütücülüğünde.

İÇİNDEKİLER

- **Ana Bölüm:**

- › Şube Yönetim Kurulu Mesajı
- › Araştırma Hakkında
- › Araştırma Yöntemi
- › Araştırma Yapısı

- **Bölüm 1:** Araştırma Örneklemi ve Katılımcı Profili

- **Bölüm 2:** Mühendislerin Ülke Durumuna Bakışı

- **Bölüm 3:** Mühendislerin Şehir / Ülke Değiştirme İsteği ve Motivasyonu

- **Bölüm 4:** Mühendislerin Mesleğe ve Meslek Eğitime Bakış Açısı

- **Bölüm 5.1:** Mühendislerin İş Hayatı

- **Bölüm 5.2:** Mühendislerin İş Hayatındaki Değişim

- **Bölüm 6:** Mühendislik Öğrencileri

- **Bölüm 7:** Emekli Mühendisler

- **Bölüm 8:** İş Arayan Mühendisler

- **Bölüm 9:** Kadın Mühendislerle Yönelik Sorular

- **Sonuç**

ANA BÖLÜM

ŞUBE YÖNETİM KURULU MESAJI

Değerli meslektaşlarımız,

Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi olarak, meslektaşlarımızın çalışma ve yaşam koşullarını, ihtiyaçlarını tespit edebilmek ve buna uygun politikalar geliştirebilmek amacıyla **2021 yılından bu yana yaptığımız araştırmamız bu yıl önemli bir eşiği aştı.**

2024 yılına kadar yalnızca İstanbul'daki meslektaşlarımızı kapsayan bu çalışma, **2025 yılında Türkiye'de yaşayan mühendisleri kapsayacak şekilde genişletildi ve Türkiye genelinde 9561 kişinin katılımıyla** bugüne kadarki en kapsamlı veri setine ulaşıldı.

Araştırmanın ortaya koyduğu sonuçlar, meslektaşlarımızın işsizlikten güvencesizliğe, mesleki yaşantıda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden geleceğe dair beklentilere kadar pek çok konuda ortak sorunlar yaşadığını bir kez daha göstermiştir. Ancak veriler bizler için yalnızca sayısal bir değerlendirme ve tespit etmenin ötesinde meslektaşlarımızla birlikte çözüm üretmek, dayanışmak ve daha güçlü politikalar geliştirebilmek için yol göstericimiz olacaktır.

Odamız, mühendislik mesleğinin toplumsal sorumluluğunu esas alan bir yaklaşımla bu sorunları görünür kılmayı ve çözüm üretmeyi öncelikli görevlerinden biri olarak görmektedir. Bu çalışma da tam olarak bu amaçla hayata geçirilmiş, üyelerimizin katkısıyla büyüyerek bugünkü kapsamına ulaşmıştır.

Araştırmaya katkı sunan tüm meslektaşlarımıza ve emeği geçen çalışma arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Bu çalışmadan güç alarak, mesleğimizi eşit ve adil koşullarda yapabilme mücadelemizi sürdüreceğiz.

Birlikte üretme ve birlikte yönetme anlayışımızla geleceği hep beraber kuracağız.

Saygılarımızla,

**Makina Mühendisleri Odası
İstanbul Şube Yönetim Kurulu**

ARAşTIRMA HAKKINDA

Araştırma, Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi yürütücülüğünde gerçekleştirilmiş olup Türkiye’de yaşayan mühendis, mühendislik öğrencisi, emekli ve iş arayan mühendislerin; iş, yaşam ve eğitim şartlarını incelemek, yıllara göre yaşadıkları zorlukları belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma anketi cevapları **21 Şubat 2025** tarihinde toplanılmaya başlanıp **18 Nisan 2025** tarihinde yanıt alımına kapatılmış ve sonuçlar analiz edilmeye başlanmıştır.

Araştırmaya toplamda **9561** kişi Türkiye genelinden katılmış olup örneklemin;

5314’ü faal
mühendis

1858’i emekli
mühendis

1350’si emekli
çalışan
mühendis

768’i iş arayan
mühendis

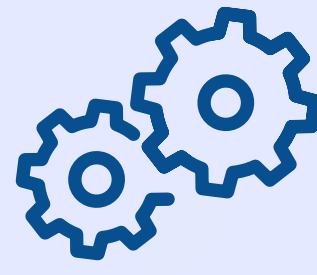
271’i ise
mühendislik
öğrencileridir.

ARAŞTIRMA YAPISI

Araştırma toplamda 13 konu başlığı altında toplanmıştır ve çalışma durumuna göre faal, emekli, iş arayan ve öğrenci olarak 4 gruba bölümler yönlendirilmiş veya ortak olarak cevaplar alınmıştır.

10 adet genel bölümde 25 adet çoktan seçmeli, 4 adet çoklu seçim, 1 adet çoktan seçmeli tablosu ve 1 adet açık uçlu soru olmak üzere toplamda 33 soru

2 adet çalışana özel bölümde hepsi çoktan seçmeli olmak üzere toplamda 20 soru

1 adet iş arayana özel bölümde hepsi çoktan seçmeli olmak üzere toplamda 4 soru

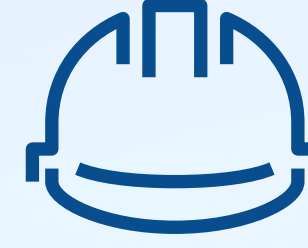
1 adet öğrenciye özel bölümde 7 adet çoktan seçmeli ve 1 adet çoklu seçim sorusu olmak üzere toplamda 8 soru

1 adet emekliye özel bölümde hepsi çoktan seçmeli olmak üzere toplamda 4 soru

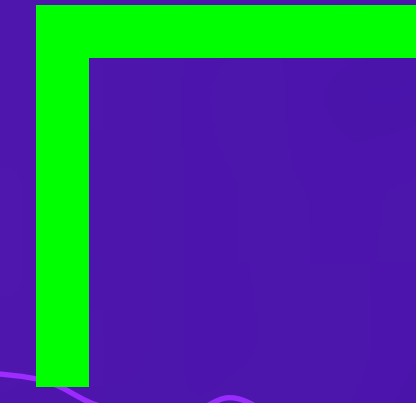
1 adet kadın mühendisler için özel bölümde 5 adet çoktan seçmeli ve 1 adet çoklu seçim sorusu olmak üzere toplamda 6 soru

1 adet Makina Mühendisleri Odası'na üye mühendisler için özel bölümde çoktan seçmeli olmak üzere 1 soru

Tüm araştırmaya bakıldığında ise 66 adet çoktan seçmeli, 6 adet çoklu seçim, 1 adet çoktan seçmeli tablosu ve 1 adet açık uçlu soru olmak üzere toplamda 74 adet soru yöneltilmiştir.

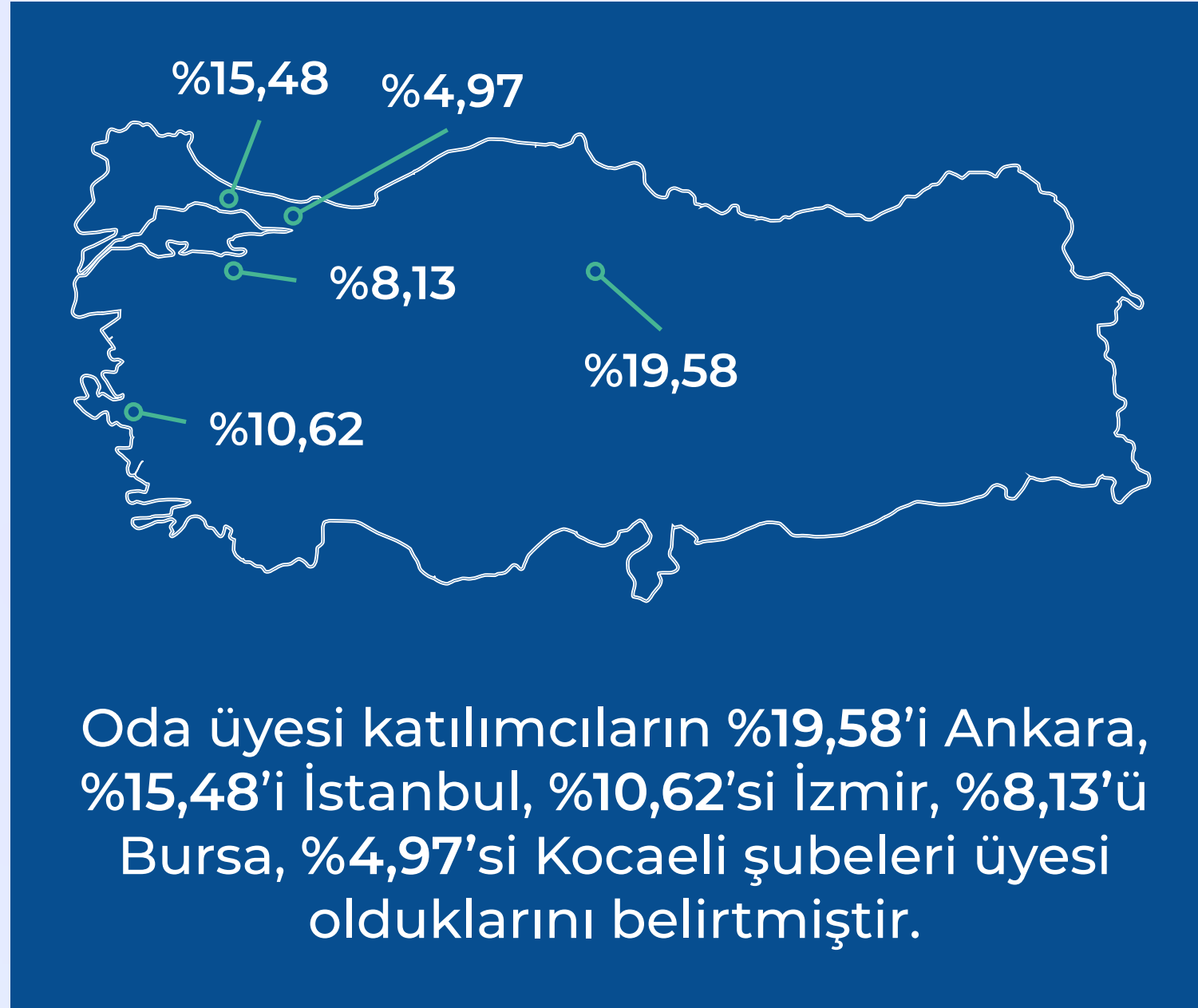
BÖLÜM 1:

**ARAŞTIRMA
ÖRNEKLEMİ VE
KATILIMCI
PROFİLİ**

ARAŞTIRMA ÖRNEKLEMİ VE KATILIMCI PROFİLİ

Araştırmamıza toplamda 9561 mühendis ve mühendislik öğrencisi katılmıştır. 9561 mühendis ve mühendislik öğrencisinin %90,6'sı Makina Mühendisleri Odası üyesi olup %9,4'ü Makina Mühendisleri Odası üyesi değildir.

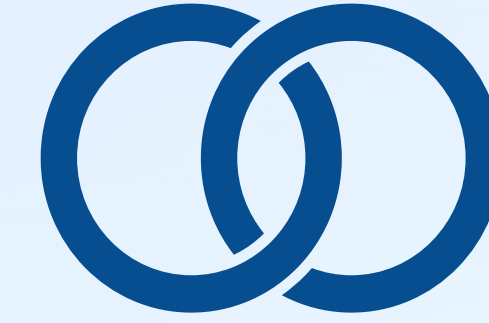

%86,5

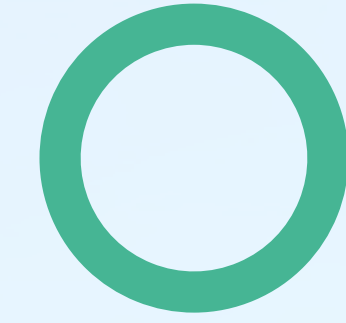

%12,9

Katılımcıların %86,5'i erkek, %12,9'u kadın, %0,6'sı belirtmek istemiyorum olarak dağılım göstermektedir.

%67,94

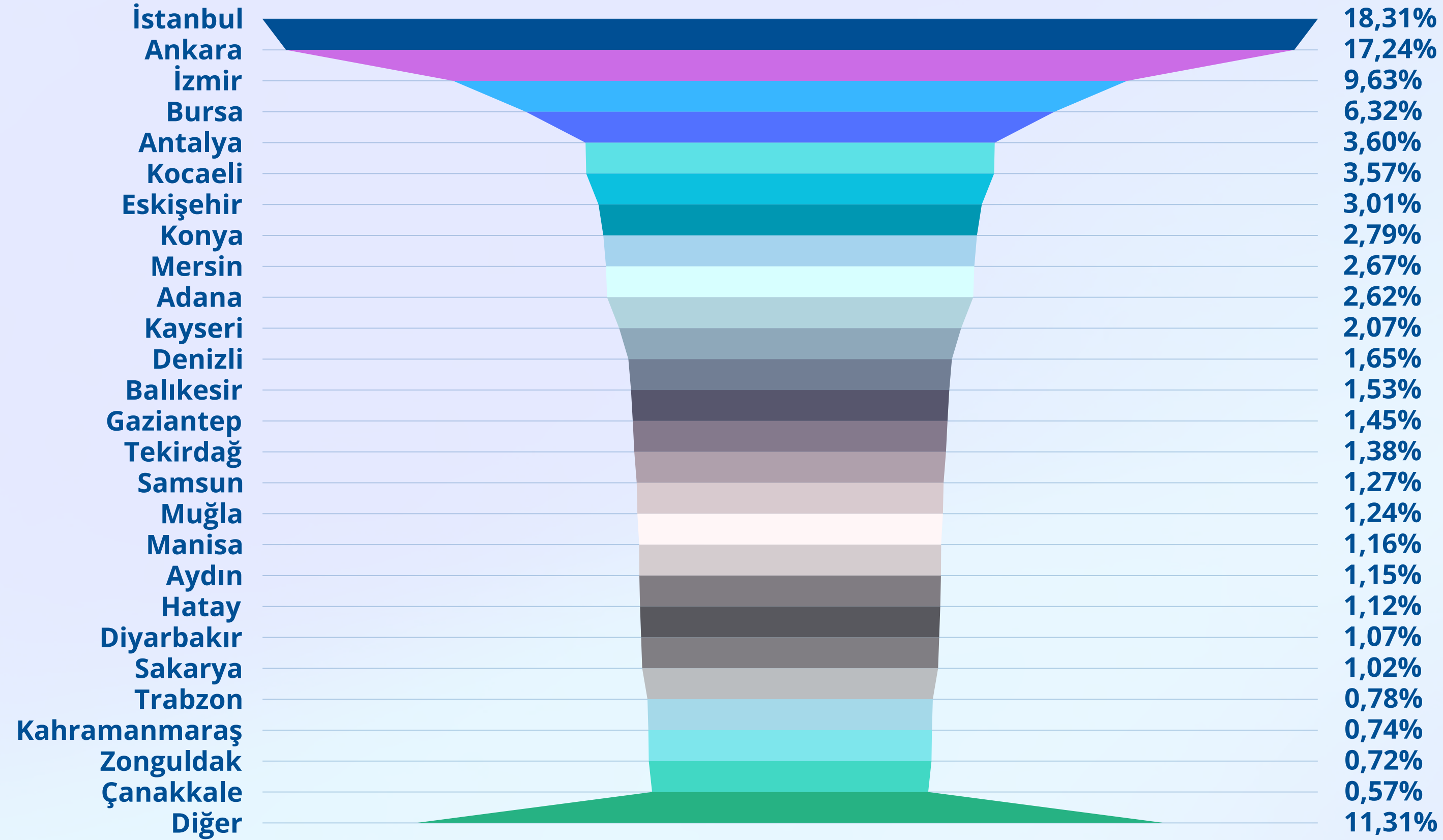
%32,06

Katılımcıların %67,94'ü evli, %32,06'sı ise bekar olduğunu belirtmiştir.

Katılımcı profili göz önüne alındığında araştırmanın Makina Mühendisleri Odası'nın temsili olduğu görülmektedir.

ARAŞTIRMA ÖRNEKLEMİ VE KATILIMCI PROFİLİ

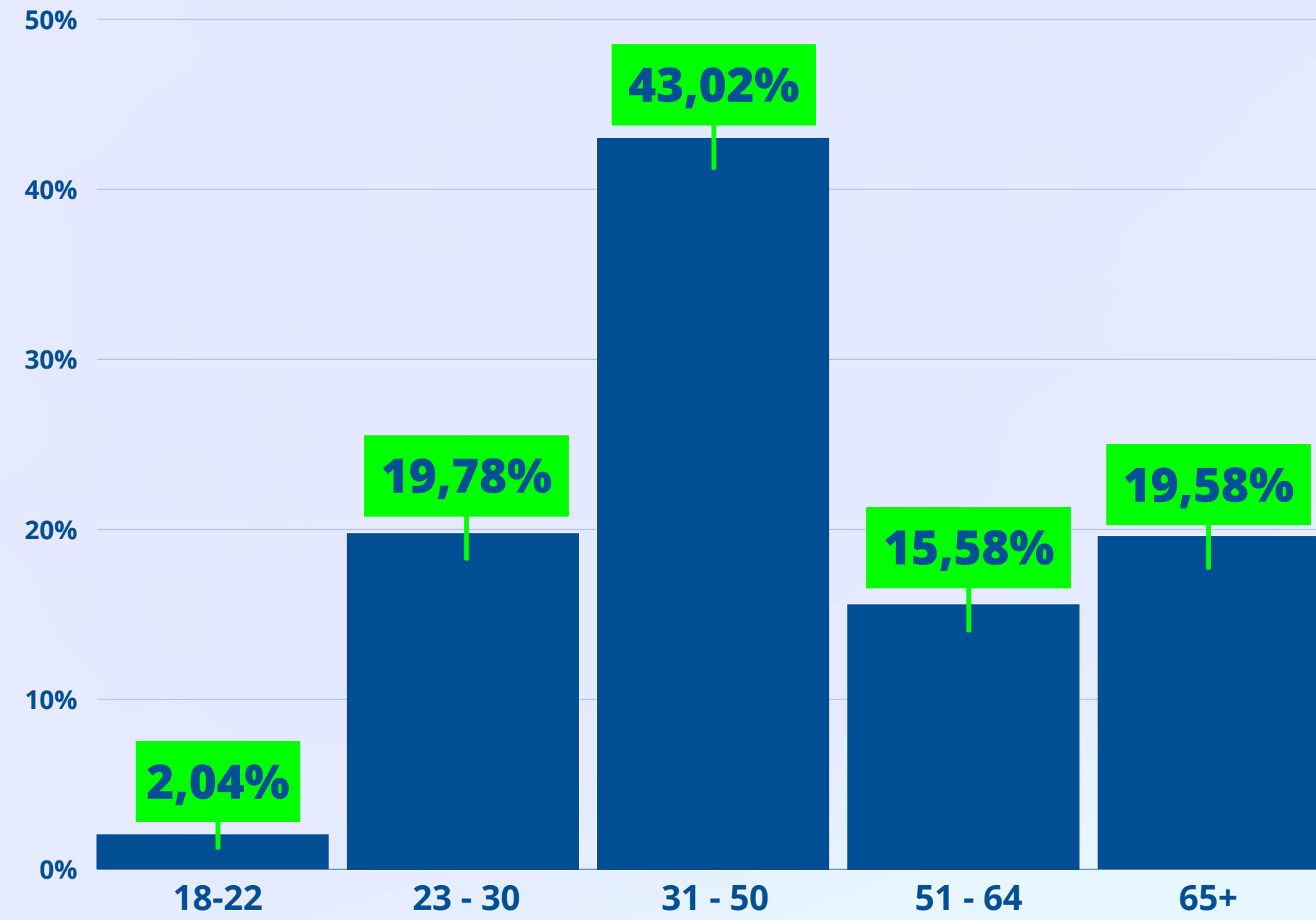
Hangi şehirde ikamet ediyorsunuz?

Baz: 9561 kişi

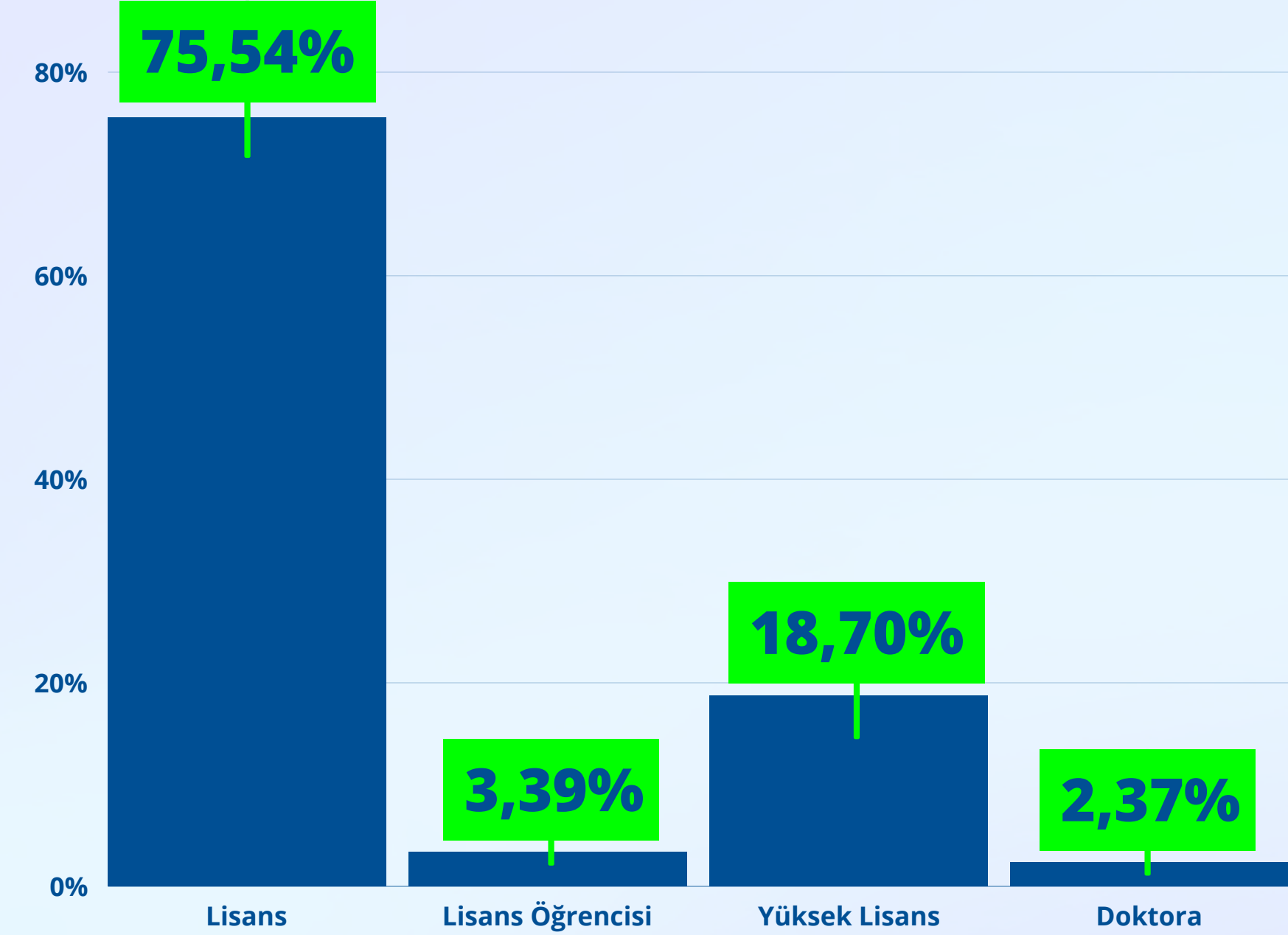
ARAŞTIRMA ÖRNEKLEMİ VE KATILIMCI PROFİLİ

Yaş Aralığınız Nedir?

Baz: 9561 kişi

Eğitim Durumunuz Nedir?

Baz: 9561 kişi

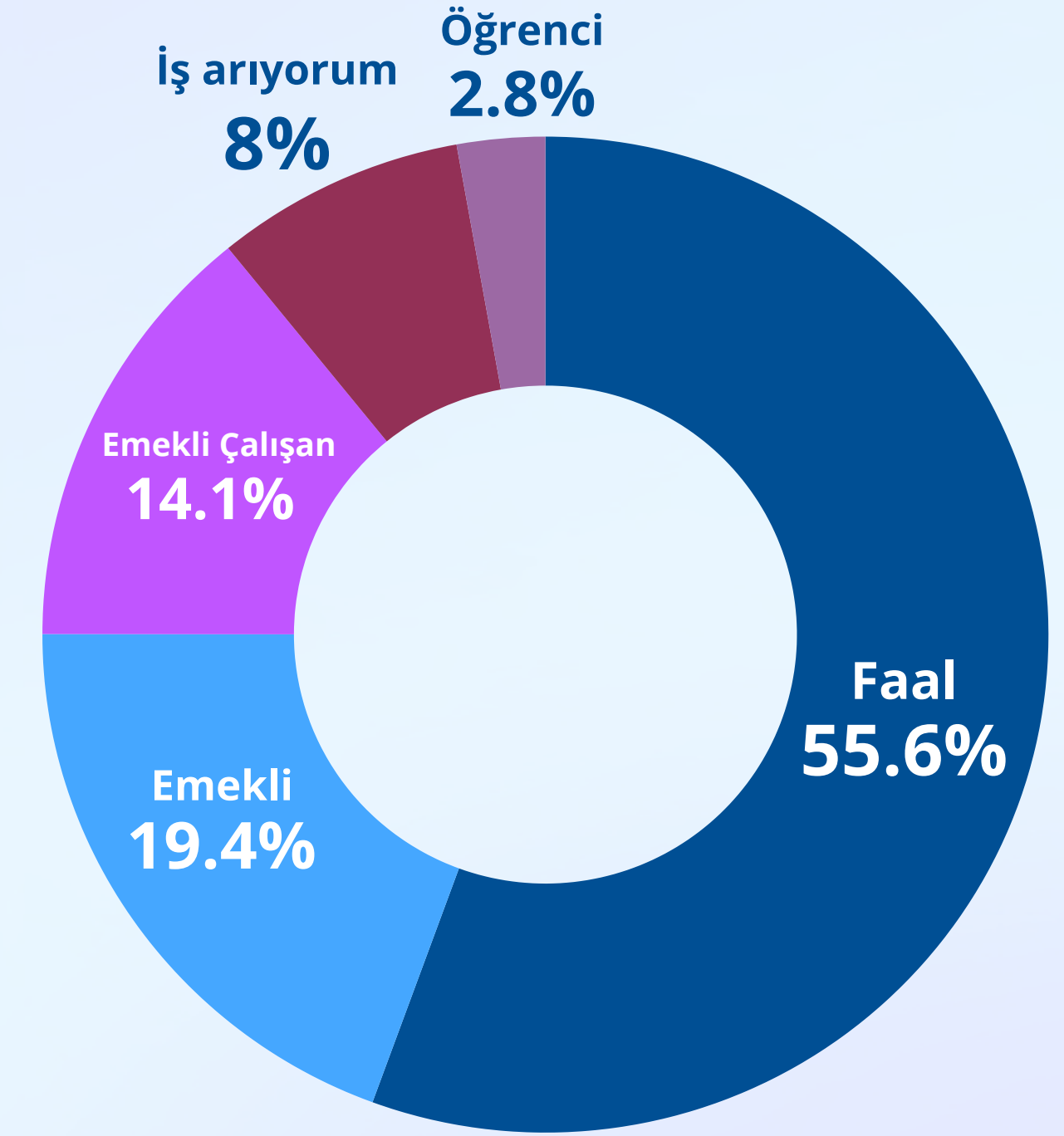
ARAŞTIRMA ÖRNEKLEMİ VE KATILIMCI PROFİLİ

Lisans Eğitiminiz Nedir?

Baz: 5858 kişi

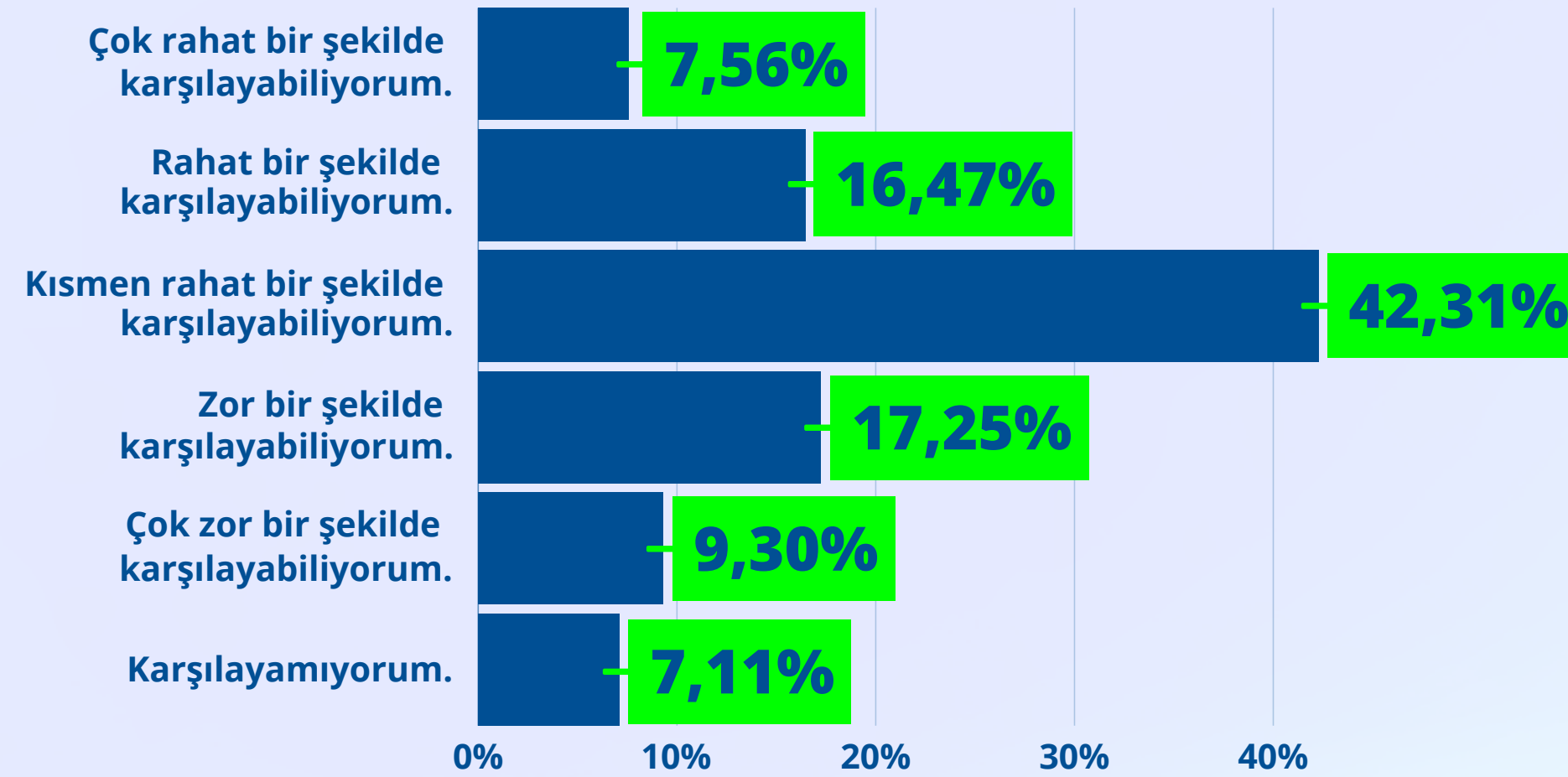
Çalışma Durumunuz Nedir?

Baz: 9561 kişi

MÜHENDİSLERİN ÜLKE DURUMUNA BAKIŞI

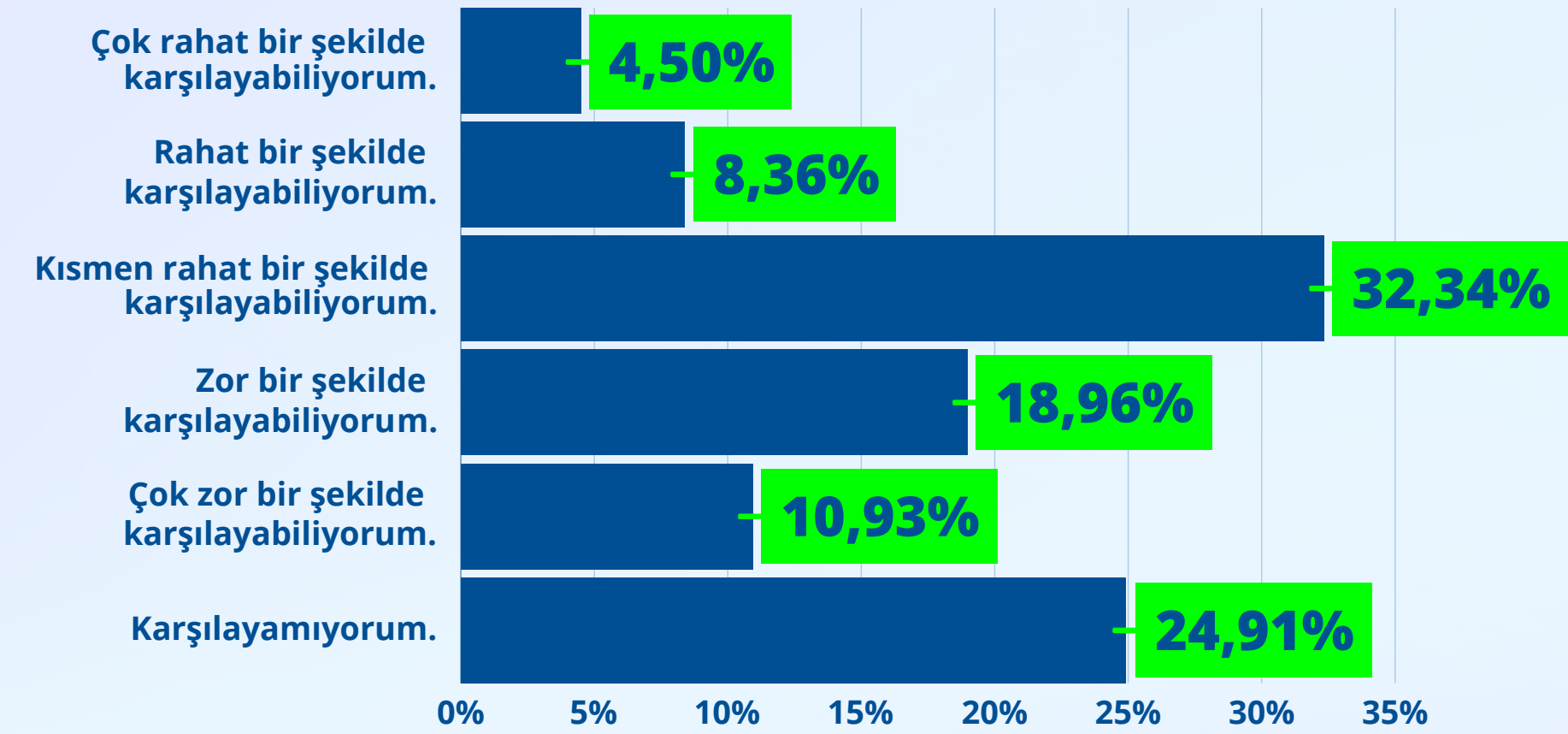
Mevcut ekonomik koşullarda temel ihtiyaçlarınızı karşılayabiliyor musunuz? (Barınma, Beslenme, Sağlık vb.)

Mühendislerin **%75,97**'si mevcut yaşantılarında insani **temel ihtiyaçlarını** rahat bir şekilde karşılayamadıklarını belirtmektedir.

Baz: 7906 kişi

Mevcut ekonomik koşullarda sosyal aktiviteler ve hobiler gibi kişisel harcamalarınızı karşılayabiliyor musunuz?

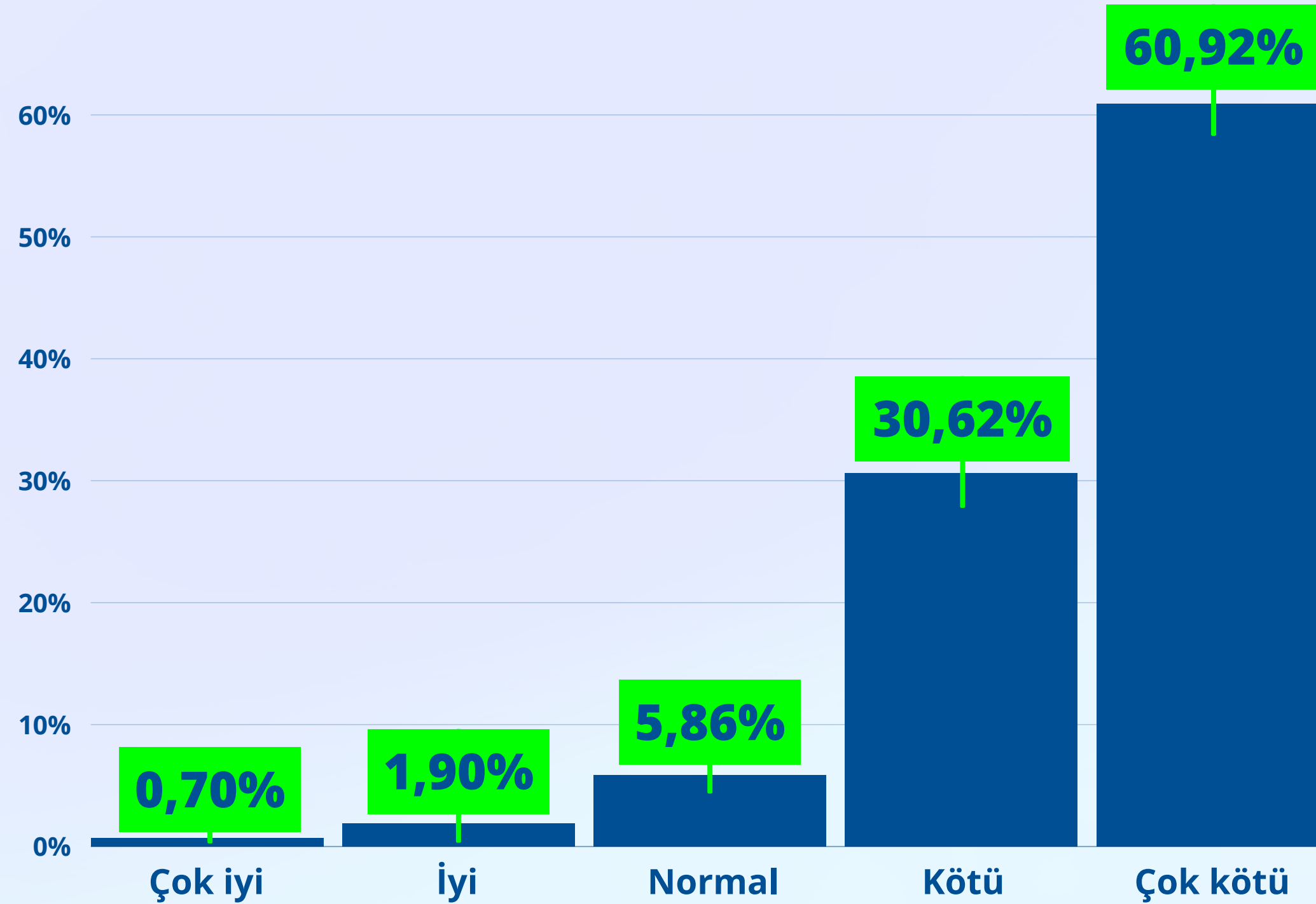

Mühendislerin **%87,14**'ü mevcut yaşantılarında **sosyal aktiviteler ve hobiler gibi kişisel harcamalarını** rahat bir şekilde karşılayamadıklarını belirtmektedir.

Baz: 7906 kişi

MÜHENDİSLERİN ÜLKE DURUMUNA BAKIŞI

Ülkenin mevcut ekonomik koşullarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

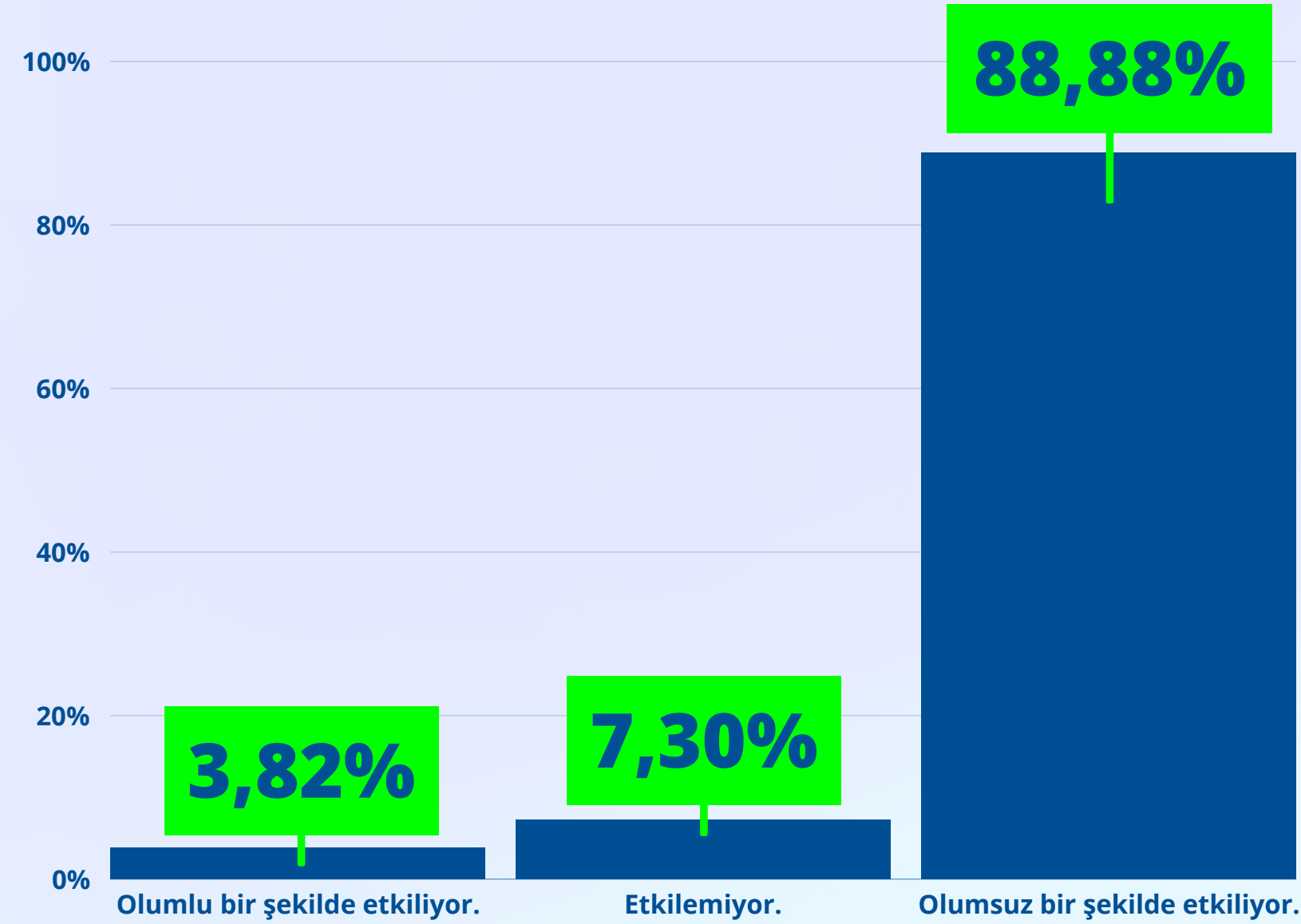
Mühendislerin **%91,54'**ü mevcut ülke ekonomisini kötü/çok kötü bulmaktadır.

İstanbul'da yaşayan mühendislerin ise **%92,73'**ü mevcut ülke ekonomisini kötü/çok kötü bulmaktadır.

Baz: 7906 kişi

MÜHENDİSLERİN ÜLKE DURUMUNA BAKIŞI

Ülkenin ekonomik koşullarının, çalıştığınız sektörü ve işinizi doğrudan etkilediğini düşünüyor musunuz?

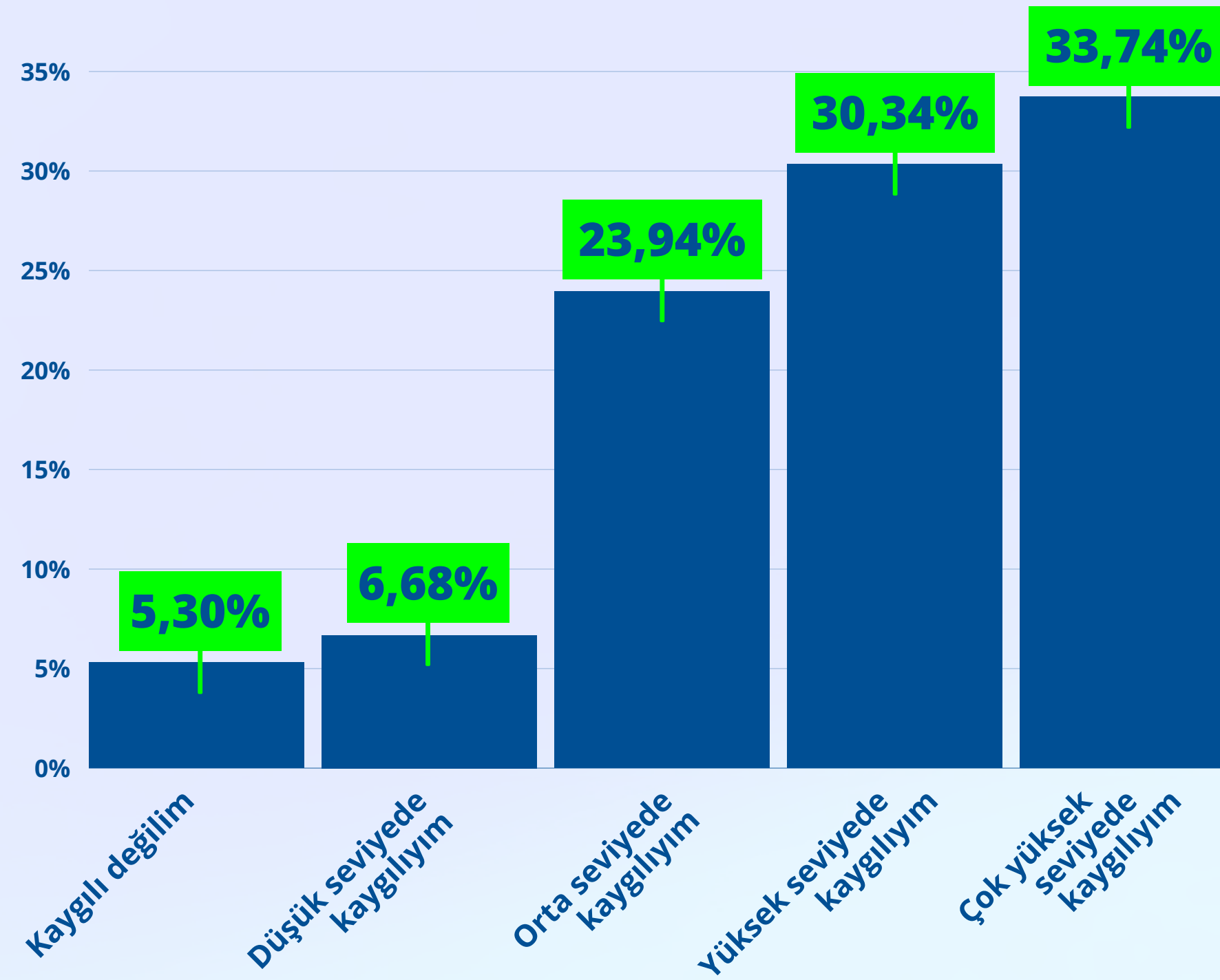
Önümüzdeki süreçte iş dünyasının ve ekonominin geleceğinin nasıl şekilleneceğini öngörüyorsunuz?

Baz: 7906 kişi

MÜHENDİSLERİN ÜLKE DURUMUNA BAKIŞI

Gelecek ile ilgili kaygı düzeyiniz nedir?

Gelecek kaygılarına bakıldığında mühendislerin **%94,7'si** kaygılı olduğunu belirtmiştir.

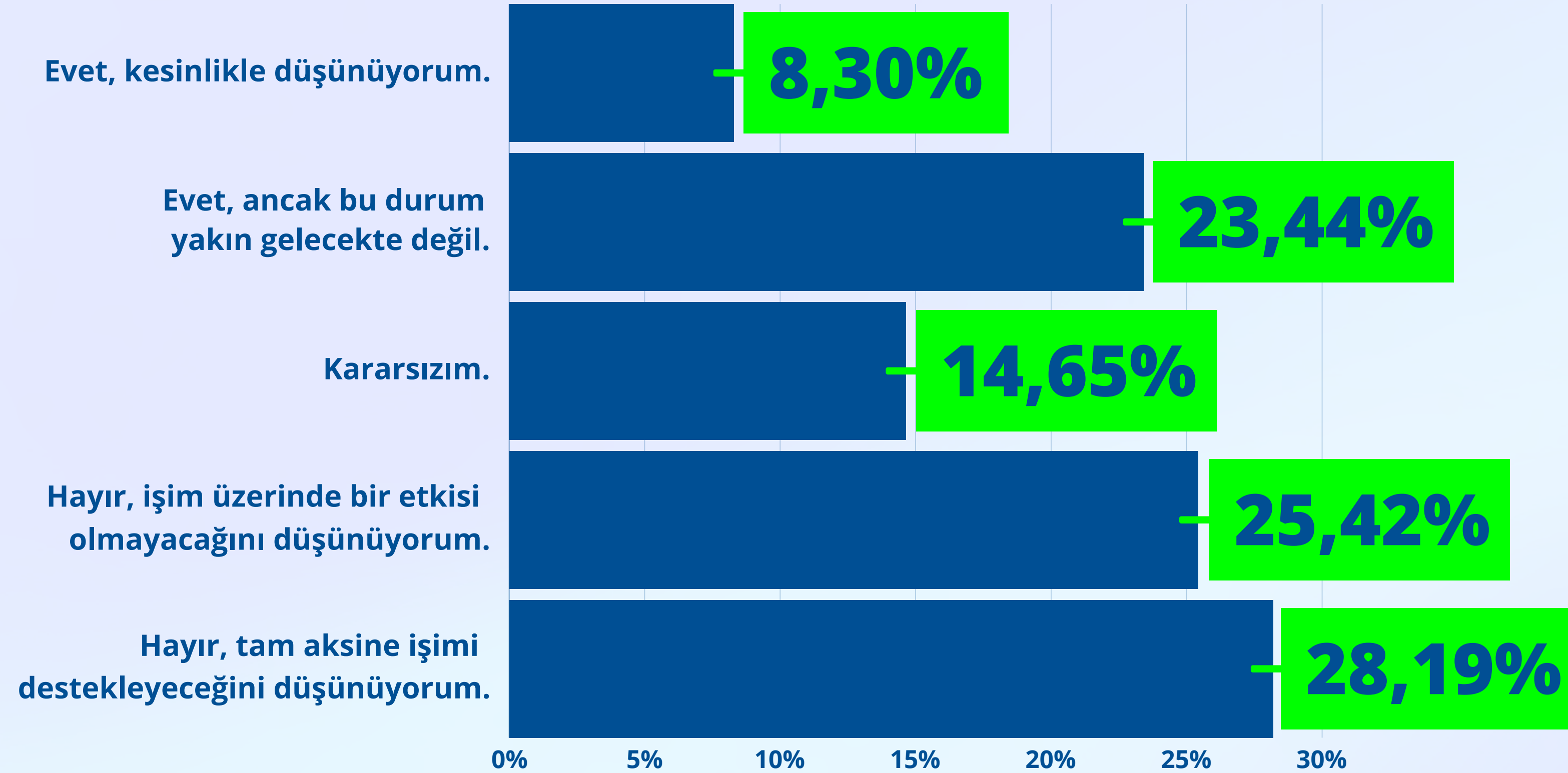
Bu oran İstanbul için ise **%95'tir**.

Yaş aralıklarına göre kaygı düzeyi incelendiğinde 18 - 30 yaş aralığındaki katılımcılardan **%96'sından daha fazlası kaygılı olduğunu** belirtmiştir.

Baz: 7906 kişi

MÜHENDİSLERİN ÜLKE DURUMUNA BAKIŞI

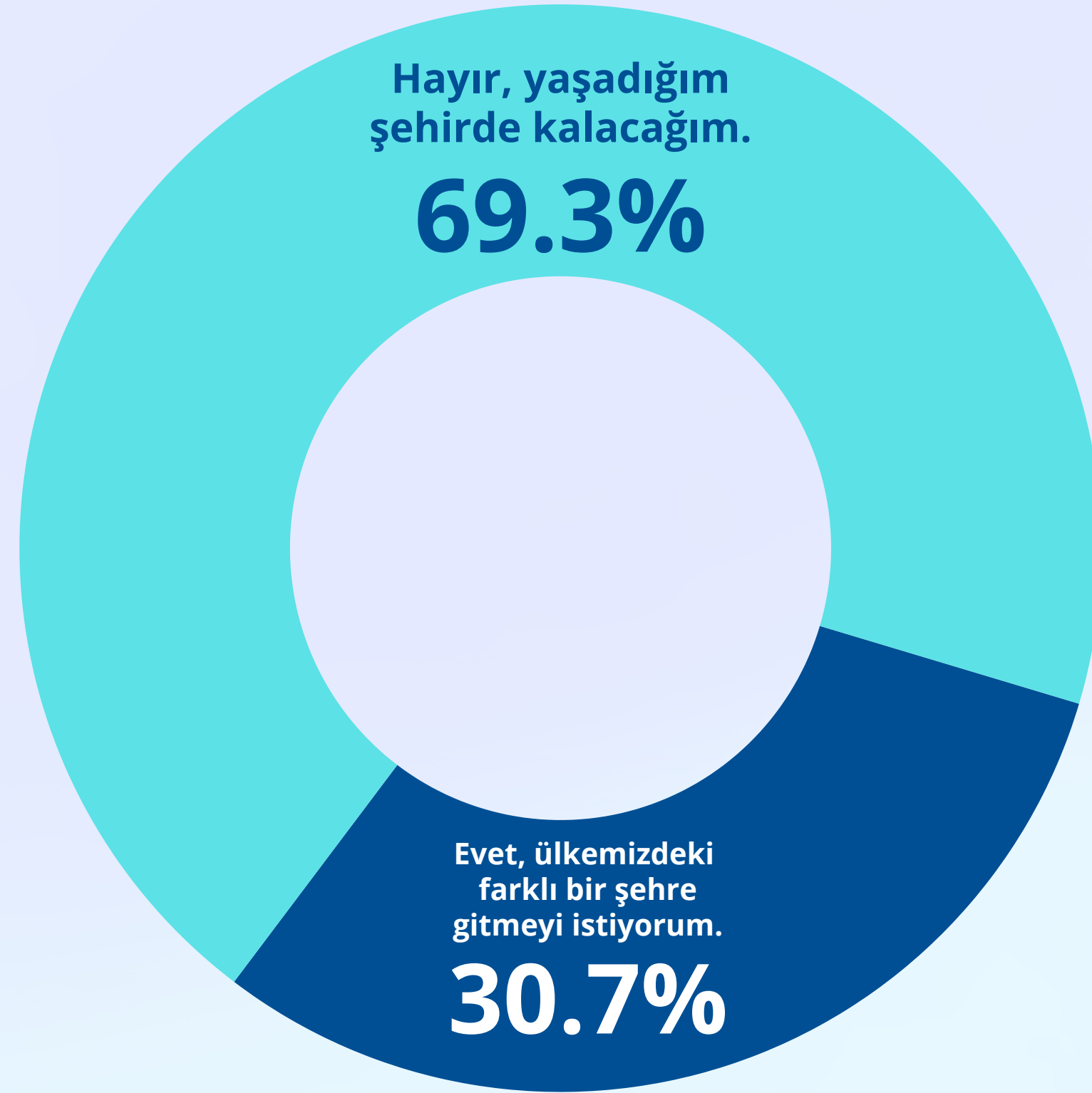
Yapay zeka ve otomasyon teknolojilerinin işinizi kaybetme riskini artırdığını düşünüyor musunuz?

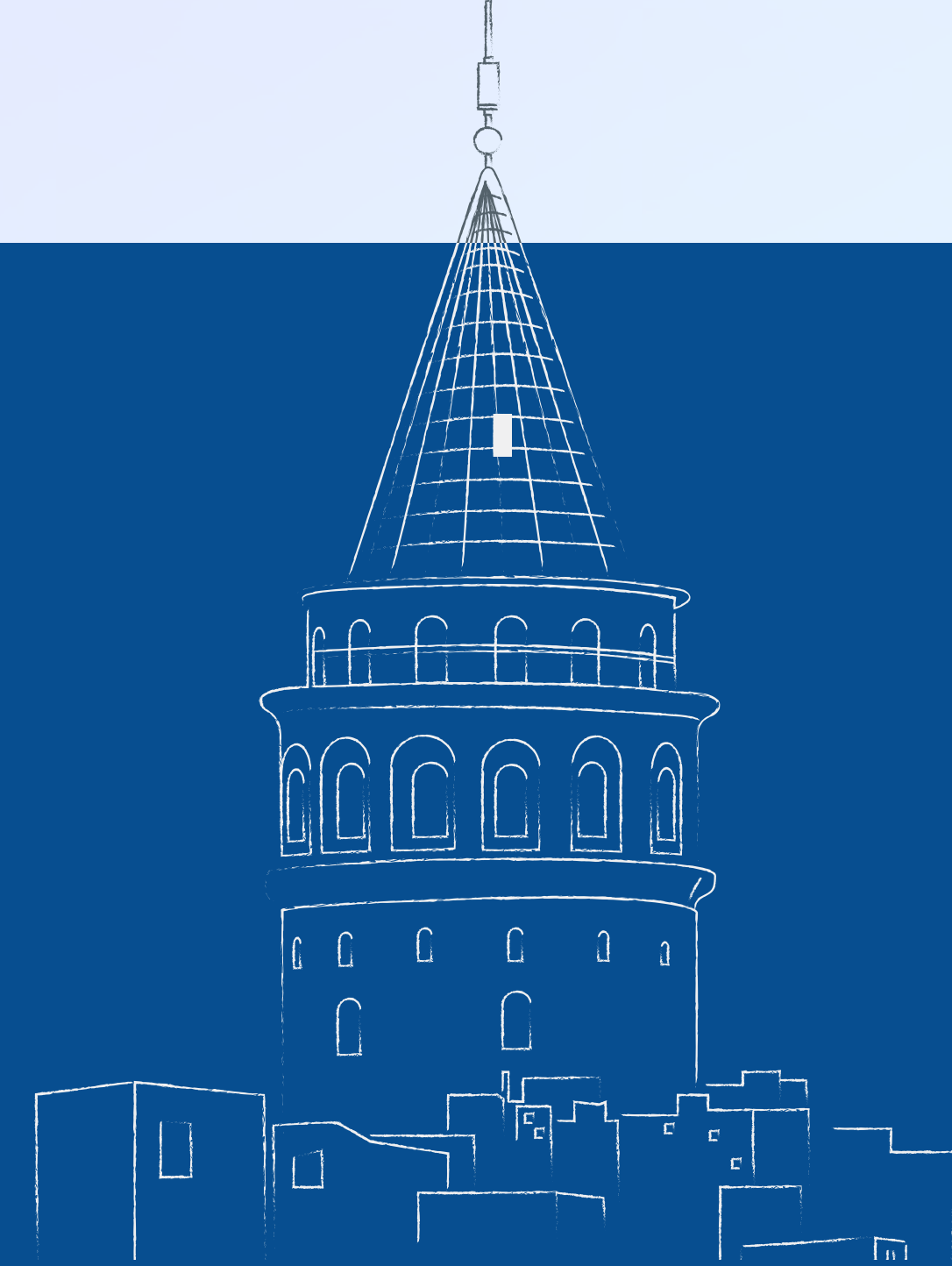
Baz: 7906 kişi

MÜHENDİSLERİN ŞEHİR / ÜLKE DEĞİŞTİRME İSTEĞİ VE MOTİVASYONU

Yakın gelecekte yaşadığınız şehirden taşınarak
ülkemizdeki farklı bir şehre gitmeyi düşünüyor musunuz?

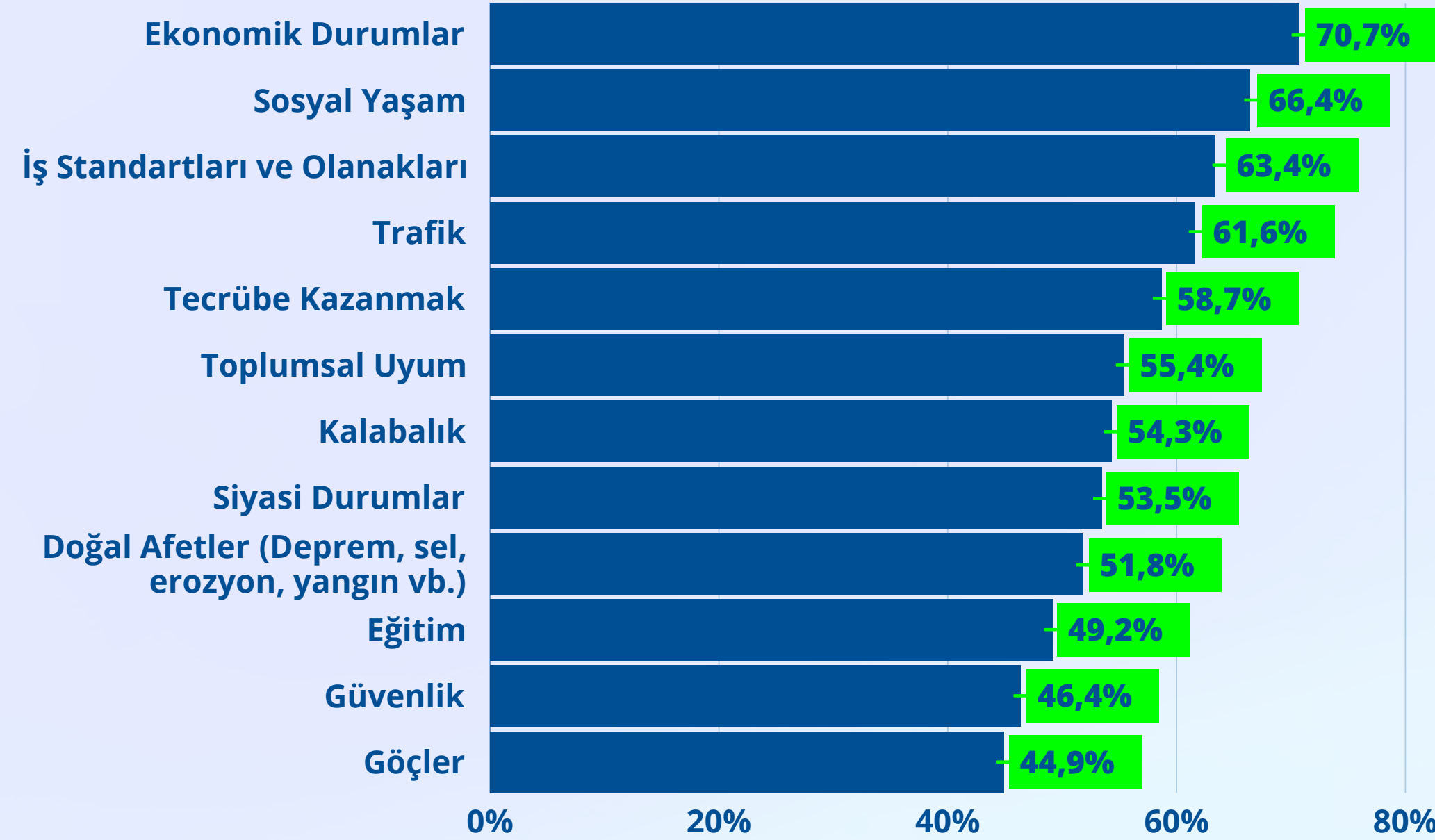
Yaşadığı şehirden farklı bir şehre taşınmak isteyenlerin oranı **%30,69** iken 18-30 yaş arası katılımcılarda bu oran **%45,92**.

Baz: 7862 kişi

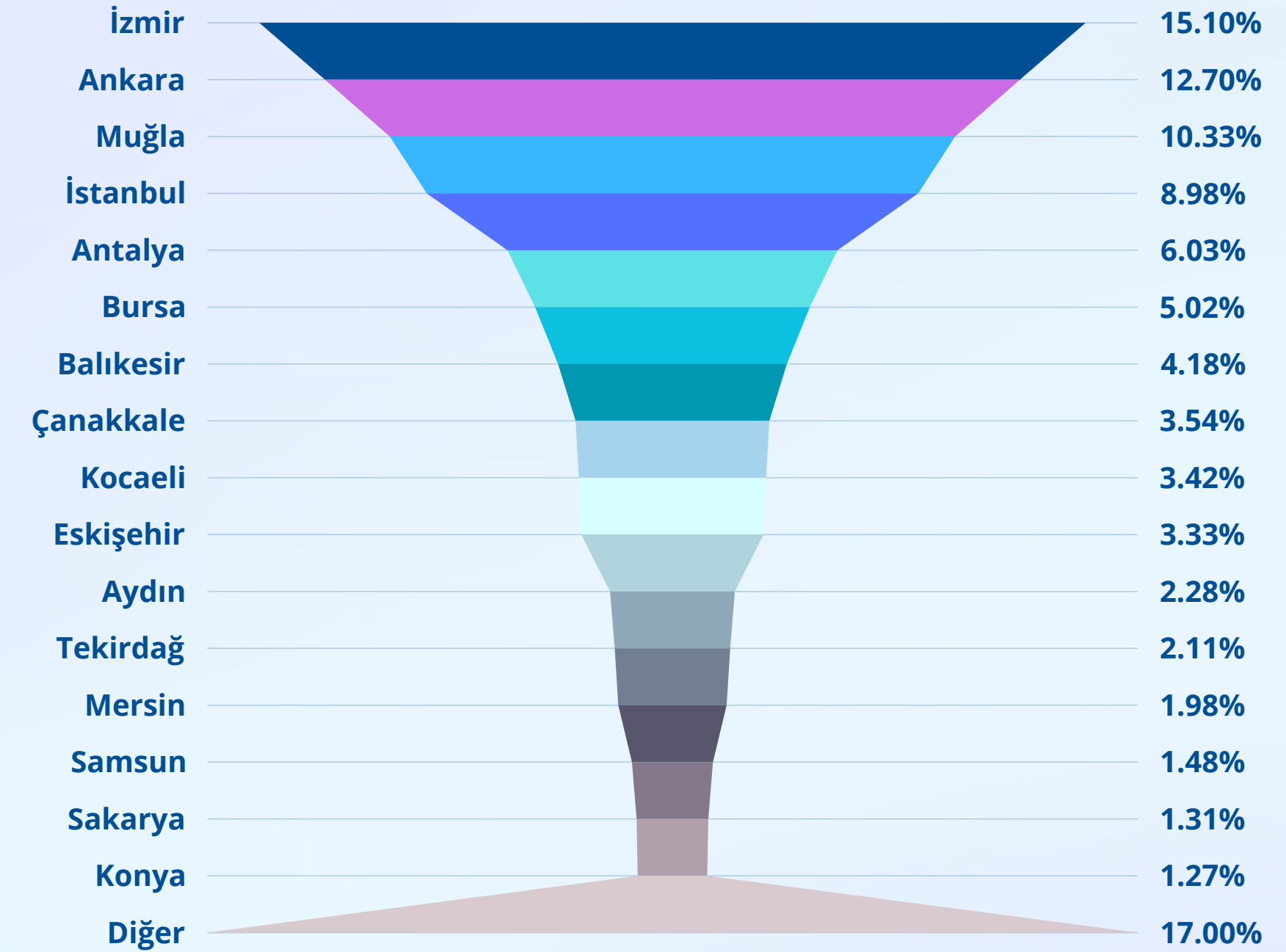
MÜHENDİSLERİN ŞEHİR / ÜLKE DEĞİŞTİRME İSTEĞİ VE MOTİVASYONU

Yaşadığınız şehirden ayrılmayı istemenize neden olan etkenler nelerdir?

Baz: 2371 kişi

Hangi şehre gitmeyi düşünüyorsunuz?

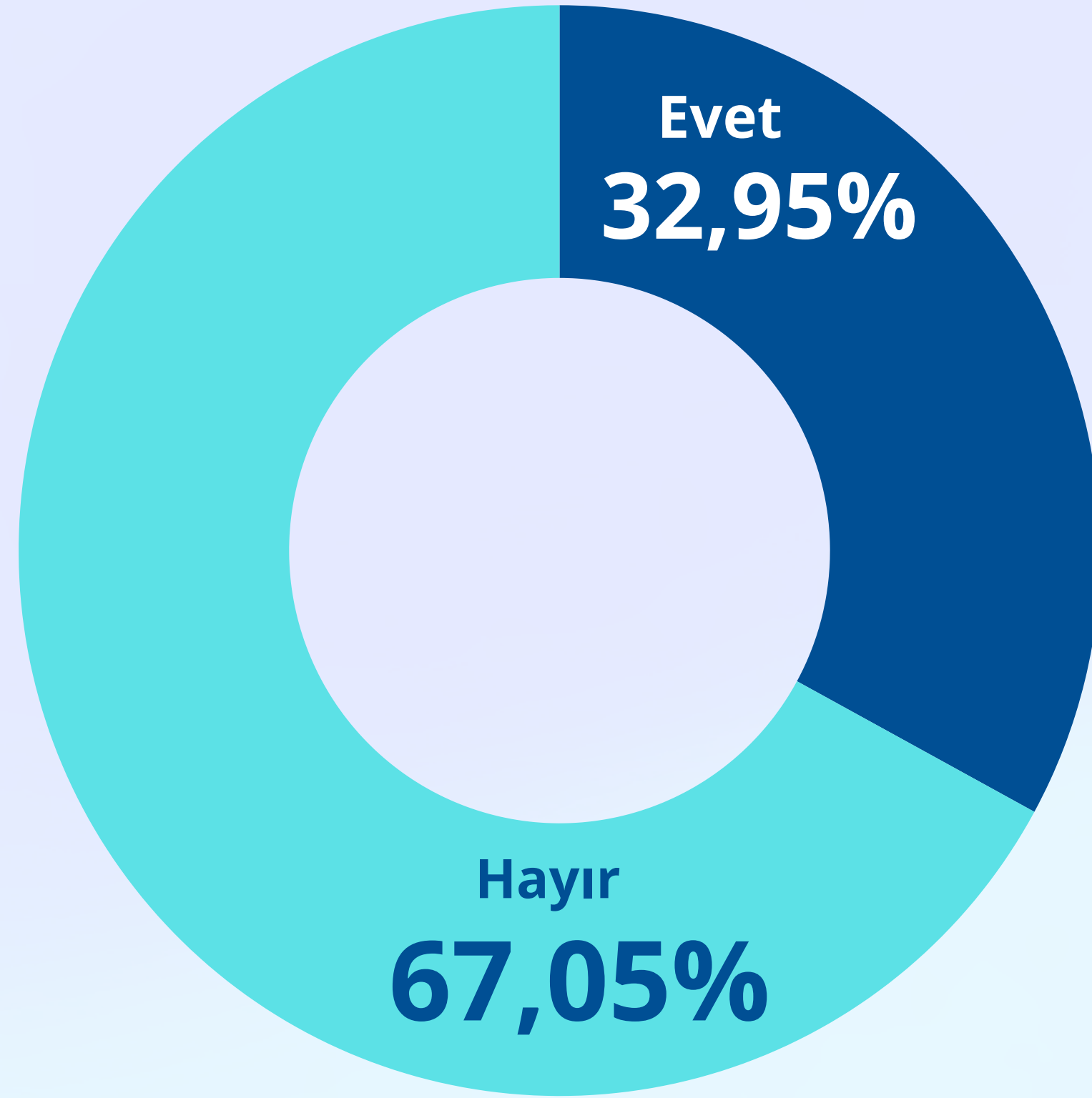

Baz: 2371 kişi

Yaş aralıklarına göre incelendiğinde yaşadıkları şehirden farklı bir şehre taşınmayı en çok isteyenler arasında **31-50 yaş** aralığındaki katılımcılar **%42,9** oran ile birinci, **23-30 yaş** aralığındaki katılımcılar **%28,06** oran ile ikinci sırada yer almaktadır.

MÜHENDİSLERİN ŞEHİR / ÜLKE DEĞİŞTİRME İSTEĞİ VE MOTİVASYONU

Yakın gelecekte farklı bir ülkede yaşamayı düşünüyor musunuz?

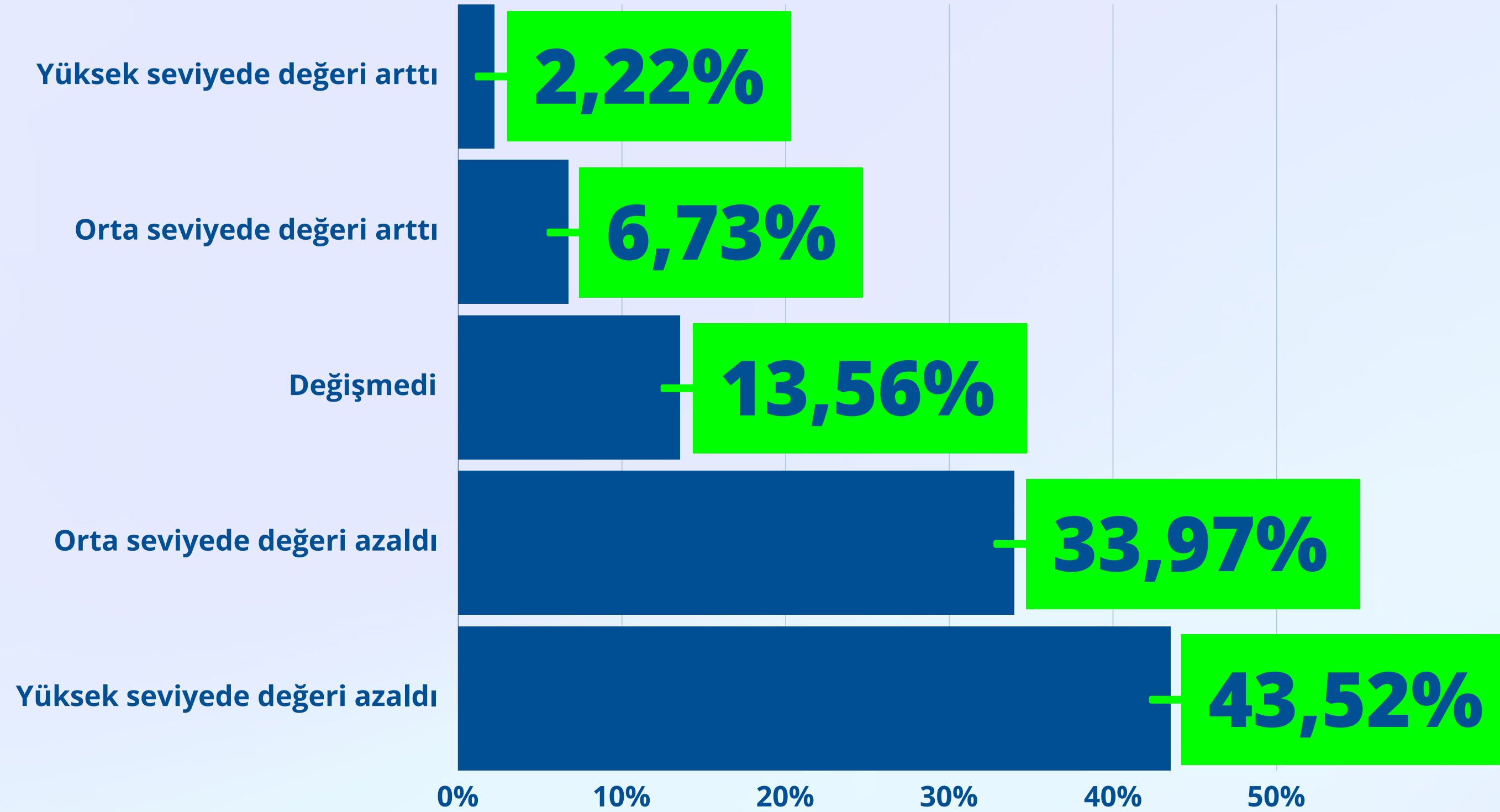
Yakın gelecekte farklı bir ülkede yaşamak isteyenlerin oranı 2021 yılında gerçekleştirilen **İstanbul'da Yaşayan Mühendisler Araştırması** sonucunda **%17,24** olarak karşımıza çıkmakta iken, bu oran 2025 yılı **Türkiye'de Yaşayan Mühendisler Araştırması** sonucu **%32,95**'tir.

Baz: 7802 kişi

MÜHENDİSLERİN MESLEĞE VE MESLEK EĞİTİMİNE BAKIŞ AÇISI

Mesleğinizin son yıllardaki itibar değişimini nasıl görüyorsunuz?

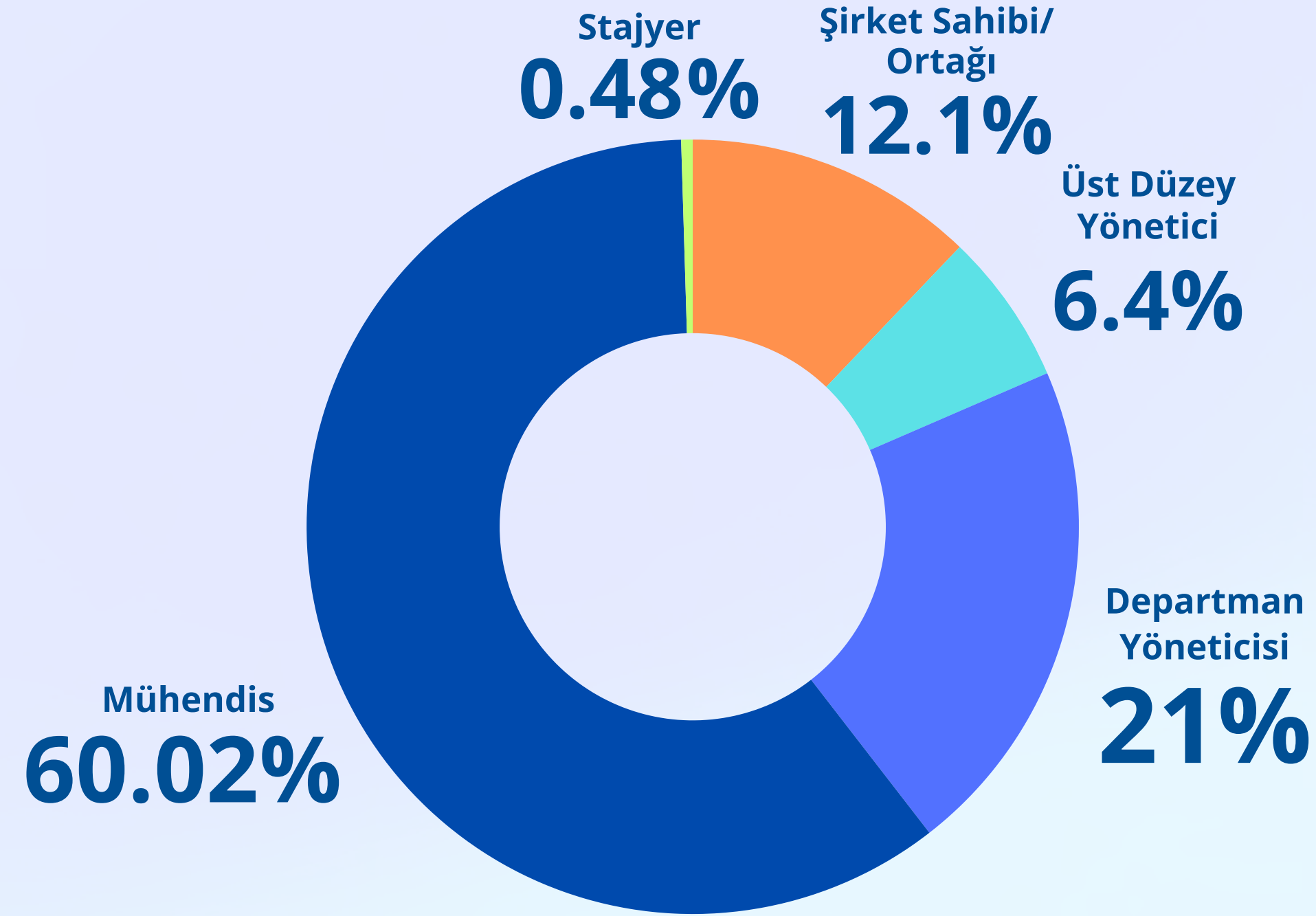

Mühendislerin **%77,49'u** son yıllarda meslek itibarının azaldığını belirtmiştir. Yaş aralığına göre baktığımızda ise, 31-50 yaş arası mühendislerin **%80,62'si** son yıllarda meslek itibarının azaldığını belirtmiştir.

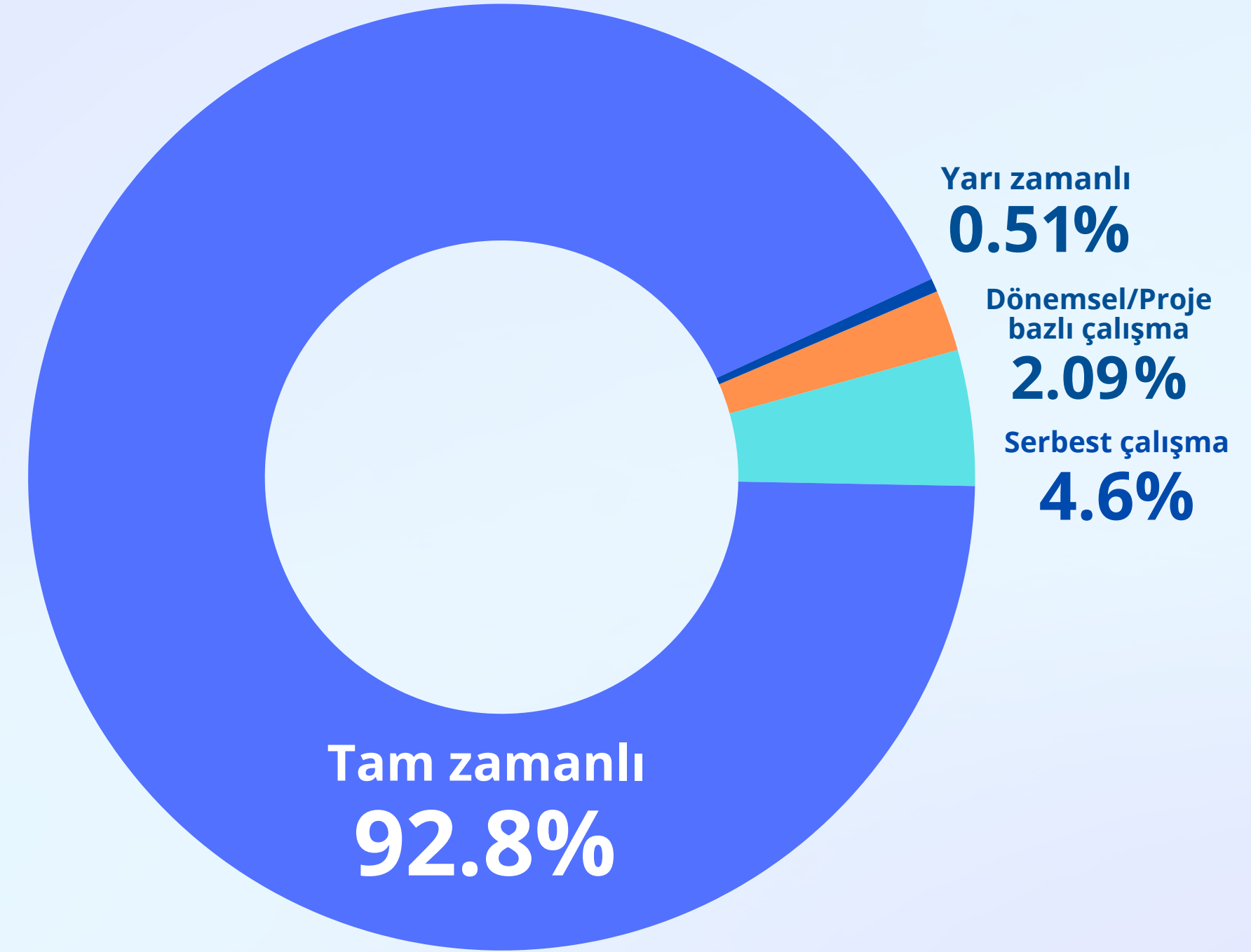
Baz: 7649 kişi

MÜHENDİSLERİN İŞ HAYATI

Kurumunuzdaki ünvanınız nedir?

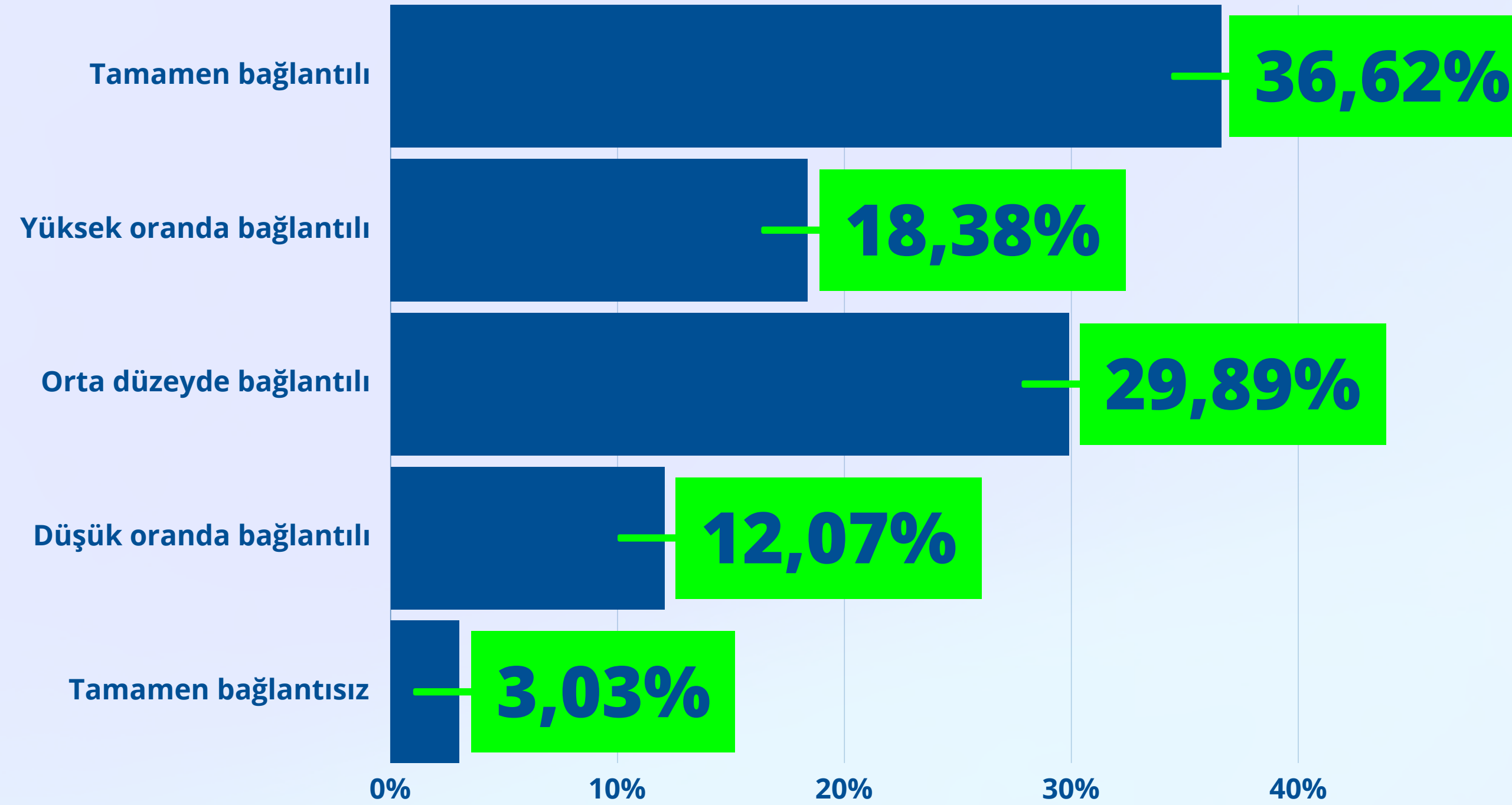
Mevcut işinizde çalışma şekliniz nedir?

Baz: 4988 kişi

MÜHENDİSLERİN İŞ HAYATI

Mesleğiniz ve yaptığınız işi birbiriyle bağlantılı görüyor musunuz?

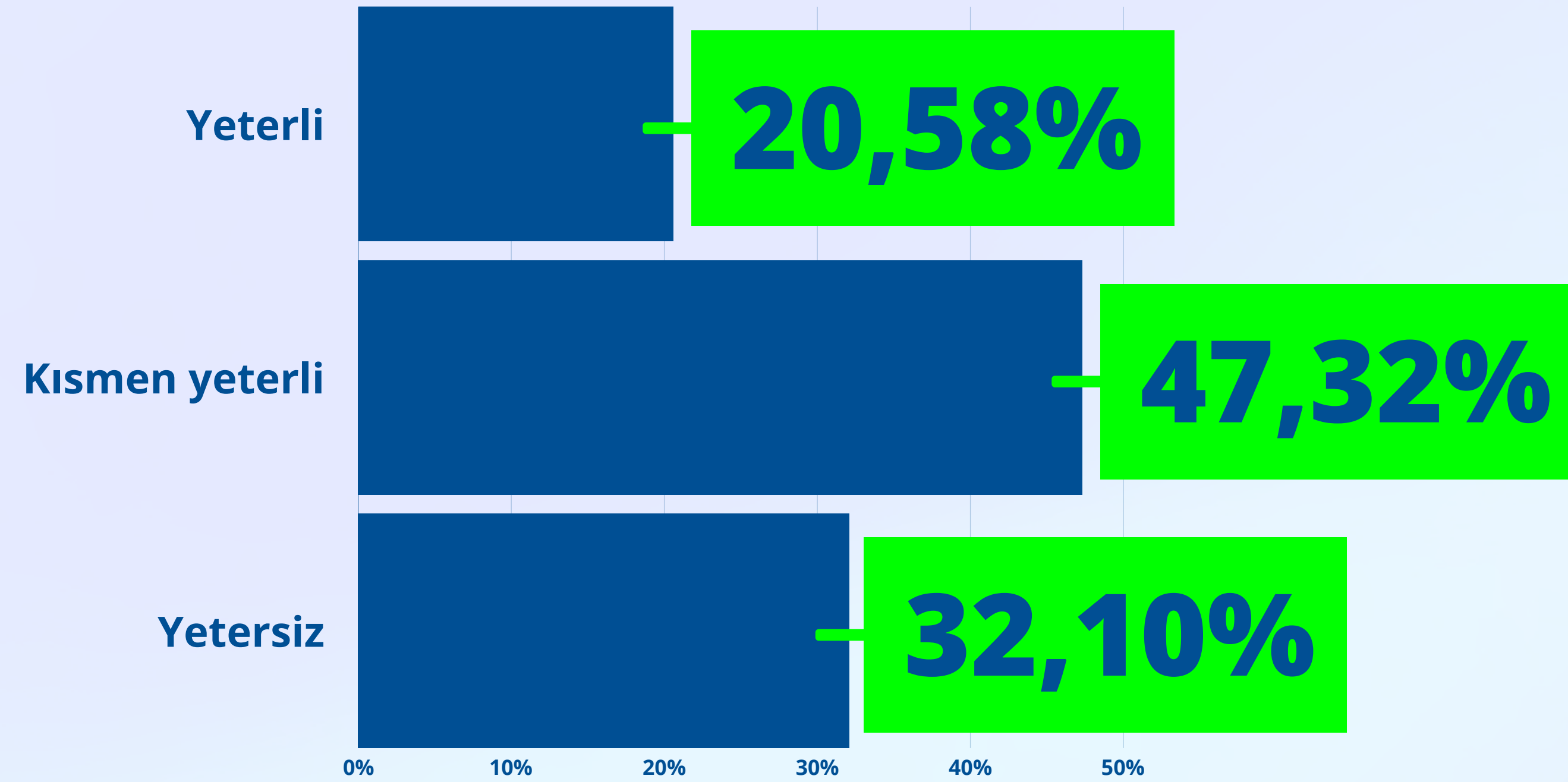
Araştırmaya katılan mühendislerin **%45'i** yaptıkları işin meslekleriyle orta veya daha az düzeyde bağlantılı olduğunu belirtmektedir.

Endüstri mühendislerinin **%55,86'sı** yaptıkları işin meslekleriyle yüksek oranda veya tamamen bağlantılı olduğunu belirtirken; bu oran makina mühendislerinde **%47,25'e** inmektedir. Geçen yıl İstanbul bazında gerçekleştirilen çalışmaya kıyasla; endüstri mühendislerinde yaklaşık **%8**, makina mühendislerinde ise yaklaşık **%15 azalma** görülmektedir.

Baz: 4988 kişi

MÜHENDİSLİK ÖĞRENCİLERİ

Okulunuz mesleki pratik becerilerinizi geliştirme konusunda ne kadar yeterli?
(Laboratuvar, deneysel dersler vb.)

Öğrencilerin
%79,42'si
okullarının mesleki
gelişimine katkısını
tam anlamıyla
yeterli bulmuyor.

Baz: 243 kişi

